

Xây dựng và phát triển đô thị thông minh - Góc nhìn từ thiết chế xã hội và văn hóa đô thị tại Việt Nam

Construction and development of smart city - Perspective from urban social and culture institutions in Vietnam

> TS.KTS NGUYỄN TẮT THẮNG*

TÓM TẮT

Có lẽ chưa bao giờ như trong giai đoạn hiện nay, Việt Nam là một quốc gia có tốc độ đô thị hóa cao, đang kỳ vọng và mong muốn trong việc lựa chọn xây dựng, phát triển và tái thiết các đô thị theo nhiều xu hướng khác nhau, như: đô thị xanh, đô thị sinh thái, đô thị bền vững, đô thị thông minh, đô thị ứng phó với biến đổi khí hậu... trên cơ sở có sự tham gia và hỗ trợ của các công nghệ và kỹ thuật số - Trong khi kiến trúc thượng tầng gồm nền tảng chính trị - xã hội từ thể chế, thiết chế trong quản lý, quản trị đi cùng với các cơ chế, chính sách, các quy định pháp luật, các cơ sở dữ liệu còn chưa đồng bộ, thiếu và yếu. Cùng với đó là hệ thống hạ tầng cơ sở kỹ thuật thiếu tính đồng bộ, thiếu tính kết nối và chia sẻ... Điều đó muốn nhấn mạnh, việc xây dựng và phát triển các đô thị theo hướng thông minh, không chỉ thuần túy áp dụng kinh nghiệm của các quốc gia trên thế giới, mà cần tìm ra những rào cản, hạn chế - Để từ đó, xác định chiến lược, giải pháp và bước đi phù hợp, nhằm giải quyết thỏa đáng giữa hiện đại hóa đi đôi với phát triển bền vững, thỏa mãn đồng thời và cân bằng giữa phát triển kinh tế - xã hội - môi trường. Trong đó, đặc biệt quan tâm tới việc hoàn thiện đồng thời giữa thiết chế chính trị, văn hóa và các vấn đề thuộc về xã hội học đô thị.

ABSTRACT

Perhaps never before as now, Vietnam, a country with a high rate of urbanization, is expecting and wishing to choose to build, develop, and rebuild urban areas in accordance with many different trends such as: Green cities, Ecological cities, Sustainable cities, Smart cities, Climate change responsive cities... on the basis of participative and supportive technologies and digital - While the superstructure, which includes the political and social foundation from regulations, management and governance institutions, as well as mechanisms, policies, legal laws, and databases, are still lacking, weak and inconsistent. Along with that is the lack of synchronous technical infrastructure system, lack of connectivity and sharing... That emphasizes that, in order to construct and develop smart cities, it is necessary not only to utilize the experience of other countries throughout the world, but also to identify the barriers and restrictions. Identifying appropriate strategies, solutions, and measures to satisfactorily deal with modernization in conjunction with sustainable development, while simultaneously fulfilling and balancing socioeconomic development - environment. In which significant emphasis is placed on the concurrent completion of political and cultural institutions, as well as issues of urban sociology.

Keywords: Smart urban; Smart city; Social institutions; Urban sociology.

* Nghiên cứu viên cao cấp - Viện Kiến trúc Quốc gia (Bộ Xây dựng)

DIGITAL TRANSFORMATION

1. KINH NGHIỆM XÂY DỰNG VÀ PHÁT TRIỂN ĐÔ THỊ THÔNG MINH CỦA MỘT SỐ QUỐC GIA TRÊN THẾ GIỚI

Có thể thấy, trên thế giới, có khá nhiều quan điểm khác nhau về đô thị thông minh (ĐTTM). Nhưng tựu trung lại, đều hướng tới việc sử dụng các công nghệ và kỹ thuật số, nhằm trợ giúp mọi sự vận hành của mỗi đô thị theo hướng thông minh trong việc kết nối, sử dụng các tiện ích và dịch vụ đô thị một cách tiện lợi, an toàn và chính xác nhất, trên cơ sở tích hợp và chia sẻ dữ liệu của chính quyền đô thị và của từng cư dân đô thị, có liên quan nhiều góc độ đến thiết kế xã hội, văn hóa và xã hội học đô thị (Hình 1).

Tại Trung Quốc:

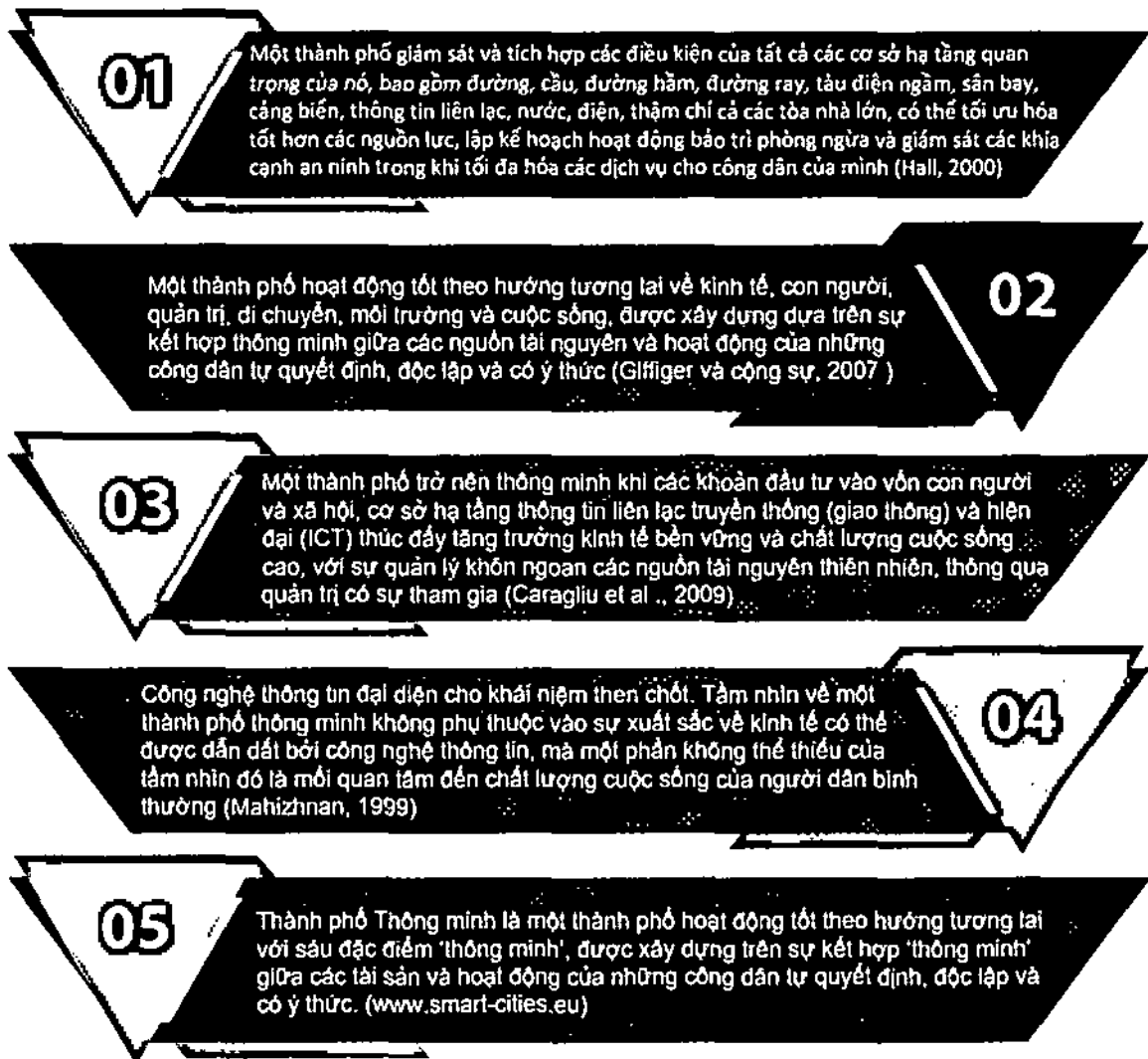
Trung Quốc đang đầu tư ồ ạt vào quá trình chuyển đổi kỹ thuật số của các thành phố. Với cách tiếp cận từ trên xuống của quốc gia đối với phát triển đô thị, quốc gia này đã có thể tập hợp các ngành công nghiệp và nguồn lực của mình một cách hiệu quả để hỗ trợ mục tiêu quốc gia về phát triển thành phố thông minh (TPTM). Bằng cách sử dụng quan hệ đối tác công tư và thúc đẩy đổi mới công nghệ có mục tiêu, Trung Quốc đã phát triển cơ sở hạ tầng TPTM, đã được áp dụng cho nhiều đô thị lớn và các ngành liên quan.

Những đổi mới trong công nghệ blockchain (chuỗi khối), trí tuệ nhân tạo (AI), máy học, 5G và các phương tiện năng lượng mới trong nhiều thập kỷ qua, vốn dĩ đã biến nhiều vùng của Trung Quốc thành các TPTM. Những điều này phần lớn có thể thực hiện được, thông qua các sáng kiến do nhà nước dẫn đầu trong đổi mới công nghệ cũng như sự tham gia của các doanh nghiệp công - tư. Thượng

Hải, Hàng Châu, Thâm Quyển và Bắc Kinh là một trong những thành phố sớm nhất bắt đầu quá trình chuyển đổi và tiến độ của họ hiện cung cấp kế hoạch chi tiết về cơ sở hạ tầng TPTM cho nhiều thành phố cấp thấp hơn của Trung Quốc.

Không giống như các TPTM kiểu phương Tây, thường có cách tiếp cận từ dưới lên trong quá trình phát triển và triển khai, các TPTM của Trung Quốc chủ yếu hướng từ trên xuống, với chính quyền trung ương đóng vai trò quan trọng trong việc phát triển và triển khai các TPTM của họ. Những gã khổng lồ công nghệ trong nước của Trung Quốc cũng là những tổ chức đóng vai trò quan trọng trong việc thúc đẩy hiện đại hóa cơ sở hạ tầng thành phố và các công ty như Alibaba, Tencent, Didi Chuxing, Baidu và Huawei, đã bắt đầu triển khai các công nghệ của họ để hướng tới mục tiêu quốc gia của Trung Quốc là phát triển các TPTM.

Năm 2011, kế hoạch 5 năm lần thứ 12 của Trung Quốc đã công bố ý định phát triển "các thành phố kỹ thuật số". Trong kế hoạch này, Bắc Kinh đã tìm cách đẩy nhanh việc xây dựng cơ sở hạ tầng công nghệ thông tin (CNTT) thế hệ mới, mạng thông tin di động, cơ sở hạ tầng internet, mạng truyền hình kỹ thuật số và truyền hình, các phương tiện thông tin vệ tinh, và một mạng truyền dẫn đường trục quốc gia tốc độ cực cao, dung lượng lớn và thông minh cao. Chính phủ muốn xây dựng kết nối băng thông rộng khắp các khu vực thành thị và nông thôn để tăng cường kết nối giữa các khu vực. Cơ sở hạ tầng này, hiện đóng vai trò là nền tảng cho các TPTM của Trung Quốc. TPTM là các khu vực đô thị thu thập một lượng lớn dữ liệu và sử dụng

Hình 1: Định nghĩa thành phố thông minh theo các nhà nghiên cứu trên toàn cầu. Nguồn: [1].

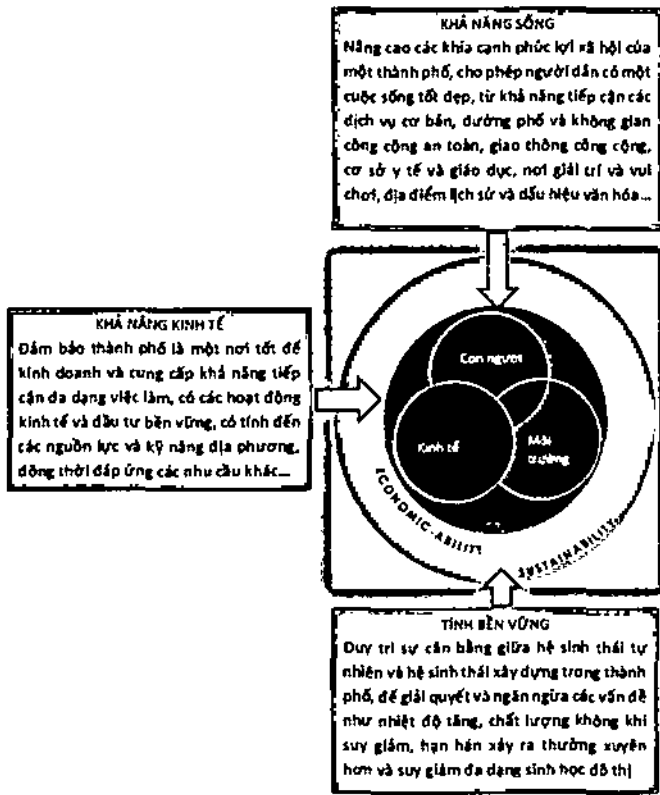
nó để cải thiện hoạt động của thành phố. Các nhà phát triển có thể tạo các ứng dụng công nghệ dựa trên cơ sở hạ tầng truyền thông quan trọng của thành phố, sau đó chuyển đổi dữ liệu thành thông tin chi tiết và thông tin chi tiết thành các công cụ. Đến lượt mình, những ứng dụng này đóng vai trò như một hình thức hợp tác công tư, tạo cơ hội cho chính phủ, công ty và công chúng. Ví dụ, trong trường hợp phương tiện công cộng, người đi xe buýt có thể sử dụng ứng dụng giám sát giao thông với thời gian thực để tìm ra thời điểm tối ưu để đi lại với lượng giao thông ít hơn, đồng thời giảm bớt sự căng thẳng cho hệ thống giao thông công cộng.

Trong các kế hoạch 5 năm tiếp theo, tầm nhìn của Bắc Kinh đã thu hẹp vào phát triển TPTM. Các nhà hoạch định chính sách đã chuyển hướng các nguồn lực đáng kể theo hướng tăng cường đổi mới công nghệ và quan hệ đối tác công tư đằng sau các TPTM, bao gồm sự phát triển của 5G, AI, phương tiện năng lượng mới, điện toán đám mây,

công nghệ blockchain và Internet vạn vật (IoT). Tất cả đều phục vụ một chức năng quan trọng trong cơ sở hạ tầng của nhiều khu vực đô thị của Trung Quốc. Chỉ riêng vào đầu năm 2020, Đại hội đại biểu nhân dân toàn quốc của Trung Quốc đã ký kế hoạch tài chính trị giá 1,4 nghìn tỷ USD để hỗ trợ đổi mới công nghệ trong các lĩnh vực này. Nguồn: [2].

Tại Ấn Độ :

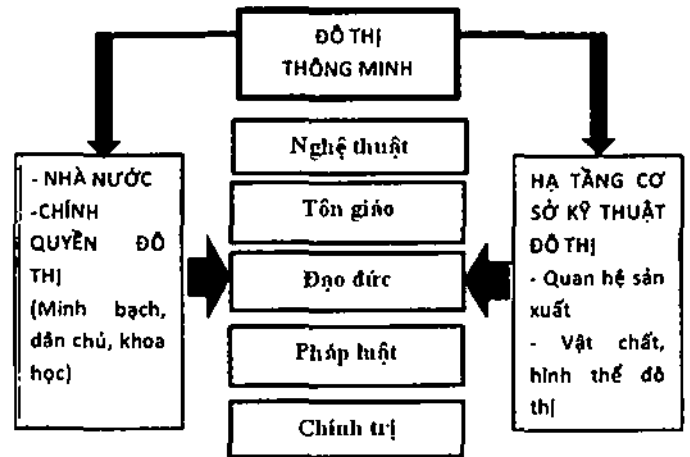
"Sứ mệnh thành phố thông minh" là một dự án mang tính cách mạng do Chính phủ Ấn Độ khởi xướng vào năm 2015, nhằm biến đổi cảnh quan đô thị của đất nước. Mục tiêu chính của chính phủ là chuyển đổi tất cả các thành phố của Ấn Độ thành TPTM, bằng cách tận dụng các công nghệ và thúc đẩy phát triển khu vực địa phương. Chính phủ có kế hoạch tái phát triển các khu vực hiện có, tạo sinh kế cho người dân địa phương và phát triển các khu vực mới (ví dụ : khu vực đồng xanh), để đáp ứng cho dân số đô thị ngày càng tăng. Việc triển khai các giải pháp thông

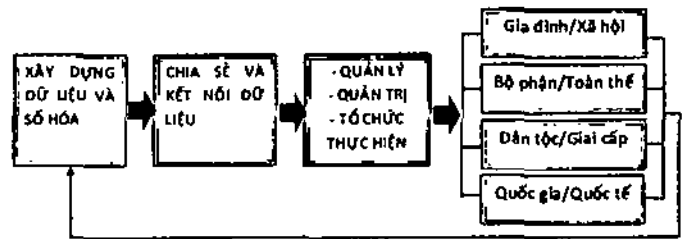
Hình 2: Các yếu tố chính để xác định thành phố thông minh. Nguồn: [3]

minh ở các thành phố sẽ đòi hỏi việc triển khai công nghệ, thông tin và dữ liệu để tăng cường cơ sở hạ tầng và cải thiện dịch vụ. Sự phát triển toàn diện như vậy sẽ nâng cao chất lượng cuộc sống, tạo việc làm và nâng cao thu nhập cho người dân địa phương. Ấn Độ đã chọn 100 thành phố để phát triển thành phố theo vùng và toàn thành phố từ năm 2019 đến năm 2023. (Hình 2).

Các khu vực đô thị dự kiến sẽ chứa 40% dân số Ấn Độ và đóng góp 75% vào GDP của Ấn Độ vào năm 2030. Tại Ấn Độ, sứ mệnh TPTM là một sáng kiến về quy hoạch thành phố và đô thị. Chính phủ thông qua các chương trình khác nhau, đang thử nghiệm các sản phẩm và sáng kiến mới để triển khai hiệu quả TPTM. Các sáng kiến như diễn đàn TPTM, thu thập thông tin chi tiết hợp tác từ tất cả các lĩnh vực liên quan để lập kế hoạch và thực hiện dự án hiệu quả. Ngoài ra, các công ty tư nhân đang hợp tác với các thành phố để phát triển các sản phẩm và dịch vụ mới nhằm đáp ứng nhu cầu của địa phương. Nhằm tạo nên một TPTM, gói gọn những bài học từ sứ mệnh TPTM, để phác thảo CÁI GÌ?, TẠI SAO? và CÁCH NÀO? của một TPTM. Nó được cấu trúc như một cuốn sổ làm việc với các nhiệm vụ trong mỗi phần để giúp các thành phố lập biểu đồ hành trình TPTM của riêng họ. Cuốn sách minh họa cách một TPTM là một thành phố hoạt động vì người dân. Đây không phải là trạng thái cuối cùng cao nhất của một thành phố và nó không nằm ở đỉnh của kim tự tháp nhu cầu của một thành

Hình 3: Xây dựng kiến trúc thượng tầng và hạ tầng cơ sở theo hướng minh bạch, văn minh và thông minh

Hình 4: Xây dựng, quản lý, khai thác và chia sẻ các nguồn dữ liệu, đảm bảo lợi ích quốc gia, quyền lợi và nghĩa vụ của cư dân đô thị.

phố - từ cơ bản đến sáng tạo. Thông minh làm cho một thành phố có khả năng và nhanh nhẹn hơn để chuyển từ cấp độ này sang cấp độ tiếp theo, được hướng dẫn bởi các nguyên tắc tận dụng tối đa nguồn lực hạn chế, đưa mọi người cùng tham gia, nhanh chóng thích ứng với những thay đổi, kiên cường đối mặt với những căng thẳng hoặc cú sốc ở mỗi giai đoạn, và sử dụng công nghệ một cách cẩn thận ở mọi bước để đạt được quy mô và tốc độ.

Tại Malaysia:

Malaysia đã thiết lập khung quy định TPTM Malaysia (MSCF), là một khuôn khổ cấp quốc gia, đóng vai trò hướng dẫn và tham chiếu cho chính quyền địa phương với tư cách là người quản lý thành phố, chính quyền tiểu bang, các bộ và ban ngành liên bang, các doanh nghiệp trong ngành, viện si và các bên liên quan khác trong việc lập kế hoạch và phát triển các TPTM trong Malaysia toàn diện và phù hợp với diễn biến hiện tại. Tài liệu bao gồm định nghĩa TPTM trong bối cảnh của Malaysia, 7 thành phần chính của TPTM, gồm : Nền kinh tế thông minh, Cuộc sống thông minh, Môi trường thông minh, Con người thông minh, Chính phủ thông minh, Di động thông minh và Cơ sở hạ tầng kỹ thuật số thông minh. Các định hướng chính sách và phác thảo các chiến lược và sáng kiến để xuất cho từng thành phần, có thể tham khảo cho những người quan tâm đến việc thực hiện các sáng kiến TPTM ở Malaysia. Nguồn : [4].

MSCF được phát triển có tính đến tầm quan trọng của việc triển khai và phát triển TPTM ở Malaysia. Chính phủ Malaysia tin rằng TPTM là cách tiếp cận trong tương lai để quy hoạch, phát triển và quản lý đô thị, có thể cung cấp các giải pháp cho các thách thức đô thị như cung cấp dịch vụ đô thị kém hiệu quả, ô nhiễm môi trường và tắc nghẽn giao thông, do đó cải thiện chất lượng cuộc sống của người dân đô thị. MSCF cũng được thành lập để đáp ứng các chương trình nghị sự quốc gia và toàn cầu, đặc biệt là hướng tới việc đạt được các mục tiêu phát triển bền vững (SDGs) và để đảm bảo rằng Malaysia luôn theo kịp các xu hướng phát triển đô thị toàn cầu.

Trong bối cảnh của Malaysia, TPTM được định nghĩa là thành phố sử dụng công nghệ thông tin, công nghệ và tiến bộ đổi mới để giải quyết các vấn đề đô thị, bao gồm nâng cao chất lượng cuộc sống, thúc đẩy tăng trưởng kinh tế, phát triển môi trường bền vững, an toàn và khuyến khích các thực hành quản lý đô thị hiệu quả. TPTM Malaysia nhằm giải quyết các vấn đề về thách thức đô thị, hướng tới đạt được ba trụ cột chính là kinh tế cạnh tranh, môi trường bền vững và nâng cao chất lượng cuộc sống.

2. XÂY DỰNG VÀ PHÁT TRIỂN ĐÔ THỊ THÔNG MINH, GÓC NHÌN TỪ THIẾT CHẾ XÃ HỘI VÀ VĂN HÓA ĐÔ THỊ TẠI VIỆT NAM

Đô thị là một thực thể sống động, được kiến tạo và kết nối thông qua môi trường tự nhiên, môi trường xã hội, môi trường nhân tạo... Tổng hòa của các mối quan hệ đó thường được biểu hiện qua các thiết chế xã hội và văn hóa xã hội, ứng với mọi hoạt động và hành vi của con người.

Một đô thị, một thành phố... được coi là đáng sống, là chất lượng tốt... nếu tất thảy các môi trường đó đều trong lành, an toàn, thân thiện, tiện nghi, thông minh, minh bạch... đối với cư dân và du khách. Không những vậy, chúng luôn cần được hoàn thiện hơn, chất lượng hơn trong quá trình phát triển, thông qua các cơ chế Quản lý - Pháp chế, các kiến tạo về tiện ích và tiện nghi và ý thức văn hóa lẫn hành vi của cư dân đô thị.

Hầu hết, các đô thị ở Việt Nam đang đứng trước các vấn đề lớn mới nảy sinh mang tính toàn cầu, như hội nhập, cạnh tranh đô thị, yêu cầu về phát triển bền vững gắn với tăng trưởng xanh. Tại các đô thị lớn, tình trạng ùn tắc giao thông đang trở nên phổ biến, việc quản lý các lĩnh vực hạ tầng đô thị như cấp, thoát nước, thu gom xử lý rác thải và nước thải... còn lạc hậu và gặp nhiều khó khăn; các dịch vụ công cộng như y tế, giáo dục, văn hóa... đều quá tải; ô nhiễm môi trường, mất an ninh trật tự; mất an toàn, dịch vụ về các thủ tục hành chính rườm rà và nhiều rào cản đã làm cản trở sự phát triển kinh tế. Để giải quyết các vấn đề trên, nhu cầu phải thay đổi cách thức quản lý, quản trị phát triển đô thị đang đặt ra hết sức cấp bách. Đây chính là cơ hội cho sự hình thành các đô thị thông minh (ĐTTM) trong bối cảnh tác động của cuộc cách mạng công nghiệp lần thứ tư (CMCN 4.0) đang diễn ra khá mạnh mẽ tại Việt Nam.

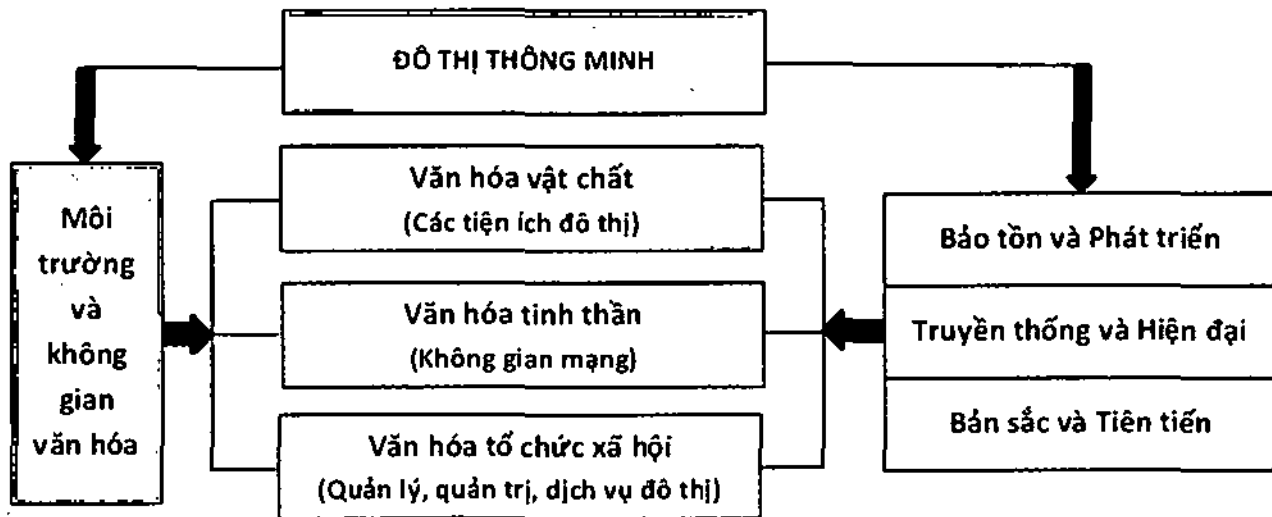
Theo đó, ĐTTM là đô thị sử dụng công nghệ thông tin

(CNTT) và truyền thông (ICT - Information Communication Technology) cùng mạng lưới thiết bị kết nối qua internet (Internet of Things - IoT) để làm nền tảng xây dựng đô thị đáng sống với quy hoạch bền vững, quản lý đô thị hiệu quả, minh bạch và có tính cạnh tranh đô thị cao về mọi mặt, kết nối và chia sẻ với các đô thị lân cận... ĐTTM sẽ mang các đặc điểm chính là thành phố hiện đại, có nền kinh tế số, môi trường thông minh, quản trị thông minh, giao thông thông minh, năng lượng thông minh, y tế thông minh, giáo dục thông minh... cùng nhiều yếu tố thông minh khác, cung cấp dịch vụ, tiện ích tới người dân và doanh nghiệp, góp phần nâng cao chất lượng cuộc sống, tăng năng lực cạnh tranh của nền kinh tế. Tuy nhiên, Việt Nam đang gặp phải không ít thách thức, như: hệ thống cơ sở dữ liệu đô thị phân tán ở nhiều ngành, thiếu tính nhất quán dẫn đến việc dự báo, định hướng và điều hành gặp khó khăn. Chưa hình thành hệ thống cơ sở pháp lý, quy phạm pháp luật và hệ thống các quy chuẩn, tiêu chuẩn có liên quan, trong khi phát triển ĐTTM có tính chất liên ngành, liên quan tới nhiều lĩnh vực. Chưa có chính sách thu hút các doanh nghiệp CNTT về kinh doanh và đầu tư vào xây dựng ĐTTM, chưa có kế hoạch cụ thể phối hợp với doanh nghiệp CNTT xây dựng khung thông minh để thống nhất, đồng bộ hóa hạ tầng CNTT phục vụ xây dựng ĐTTM.

Với những hạn chế và thách thức trên, việc xây dựng các ĐTTM ở Việt Nam, không chỉ thuần túy dựa vào các nguồn lực, công nghệ... Dưới góc độ xã hội học đô thị, cần chú trọng đi trước một bước, giải quyết các vấn đề có tính tiên quyết sau đây:

- Nhà nước và các cấp chính quyền đô thị cần phải công khai và minh bạch các chủ trương, chính sách trong quản lý, quản trị, đầu tư xây dựng ĐTTM. Đặc biệt là các lĩnh vực liên quan đến đầu tư công, quy hoạch sử dụng đất đai, các cơ chế chính sách về dịch vụ công ích... Đây là vấn đề có tính tiên quyết, nếu muốn thực hiện khả thi và hiệu quả phát triển ĐTTM. Việc công khai minh bạch này, mới có thể từng bước xây dựng, cấu trúc và hoàn thiện song hành cùng các văn bản quy phạm pháp luật có liên quan. Đó cũng chính là việc xây dựng kiến trúc thượng tầng của một nhà nước, một chính quyền đô thị theo hướng văn minh, thông minh, có hiệu lực và được cộng đồng xã hội ủng hộ, thực thi. (Hình 3).

- Từng bước xây dựng và quản lý, khai thác, chia sẻ các nguồn dữ liệu của các Bộ, ngành, tổ chức, cá nhân một cách đồng bộ, chính xác. Có như vậy, mới kiến tạo đúng được các cơ chế, chính sách, quy định trong quản lý, quản trị đô thị một cách khoa học và hiệu quả. Các nguồn dữ liệu này, ngoài cơ sở là nền tảng để xây dựng và cấu trúc hình thành trong quản lý, quản trị ĐTTM, giải quyết các mối quan hệ dân sự đa dạng trong xã hội, nhằm tìm đến mẫu số chung để đảm bảo lợi ích tối đa của quốc gia, cũng như quyền lợi và nghĩa vụ của cộng đồng xã hội - thì cũng cần đồng thời cần giữ được bảo mật, khi có các sự cố về an ninh mạng. Cần chú trọng ban hành các quy định về quyền và trách nhiệm bảo mật, bảo đảm an toàn dữ liệu ĐTTM. (Hình 4).

Hình 5: Xây dựng và phát triển ĐTTM cần gắn kết giữa không gian Văn hóa vật chất, Văn hóa tinh thần và Văn hóa tổ chức xã hội.

- Các ĐTTM không thể đứng đơn lẻ, chúng cần được kết nối và chia sẻ, đôi khi là nhân tố hạt nhân, ảnh hưởng tốt đến sự phát triển của cả vùng đô thị có tính vùng miền - Và do đó, cần xây dựng, kết nối liên thông, duy trì và vận hành hệ thống dữ liệu không gian đô thị số hóa và cơ sở dữ liệu đô thị quốc gia. Xây dựng và phát triển hệ thống cơ sở dữ liệu đô thị và hệ thống dữ liệu không gian đô thị theo tầng bậc đơn vị hành chính, từng bước hoàn thiện theo cấp độ đô thị, vùng và quốc gia. Cũng như, đi đôi với việc nâng cao năng lực bảo vệ an ninh, an toàn thông tin, xử lý sự cố.

- Việc đầu tư xây dựng và phát triển các ĐTTM, cũng cần được đồng thời giải quyết song hành giữa các lĩnh vực và không gian đô thị, có liên quan giao thoa giữa văn hóa và văn minh, trên nền tảng của không gian văn hóa vật chất (các vật chất tiện ích đô thị), không gian văn hóa tinh thần (không gian kết nối mạng internet), không gian văn hóa tổ chức xã hội (quản lý, quản trị, cung cấp dịch vụ của chính quyền đô thị). Đó cũng chính là giải quyết đồng thời giữa bảo tồn và phát triển, truyền thống và hiện đại, bản sắc và tiên tiến. (Hình 5).

- Việc đầu tư xây dựng và phát triển các ĐTTM, không phải dễ đạt được ngay, mà là quá trình liên tục và dần tiếp nối. Do đó, cần phải ngăn chặn ngay, không để mãi tiếp tục xảy ra các yếu kém trong quản lý, quản trị phát triển đô thị, có nguy cơ cản trở việc hướng dẫn tới ĐTTM như: xác định chưa chuẩn các hình thức giao thông công cộng đi đôi với nhập khẩu các công nghệ và thiết bị lạc hậu, không phù hợp; Rối, mất kiểm soát, chính sách quản lý và phát triển về lưu lượng và phương tiện giao thông cá nhân chưa phù hợp; Lạm dụng điều chỉnh quy hoạch cục bộ; Thiếu đồng bộ và kỹ thuật về xây dựng các hệ thống hạ tầng kỹ thuật đô thị như đường xá, vỉa hè, cây xanh, cấp điện, cấp thoát nước, mạng viễn thông và internet... Do đó cần phải đào tạo, tuyển dụng, nâng cao năng lực trình

độ... cho các nguồn nhân lực tham gia phát triển ĐTTM theo hướng chuyên nghiệp hóa. Đi đôi với phát triển ứng dụng thông minh hỗ trợ ra quyết định trong công tác lập, thẩm định, công bố công khai quy hoạch đô thị. Phát triển hệ thống cung cấp thông tin quy hoạch và tiếp nhận ý kiến góp ý, phản hồi của cộng đồng, thông minh hóa quản lý, giám sát thực hiện quy hoạch đô thị.

Có thể nói, xã hội học đô thị chủ yếu hướng tới khía cạnh tổ chức xã hội, tác động vào cộng đồng cư dân thông qua các thiết chế, luật định để điều hành và quản lý, phù hợp với các đặc điểm kinh tế xã hội, văn hóa của cộng đồng, đi đôi với sự thích ứng, hoà nhập vào môi trường tự nhiên, xã hội, vật chất và hình thể của đô thị. Việc phát triển các đô thị theo hướng thông minh tại Việt Nam, không ngoài mong muốn thực chất là hướng tới phát triển các đô thị theo hướng bền vững, nhằm giải quyết đồng thời giữa phát triển kinh tế, hạnh phúc của con người và bảo vệ môi trường. Nhiệm vụ đó, cần đòi hỏi chính từ Nhà nước và các cấp chính quyền đô thị cùng cư dân đô thị trong việc cùng xây dựng, kiến tạo và thực thi các cơ chế, chính sách, nghĩa vụ và quyền lợi theo hướng minh bạch, dân chủ và khoa học.

TÀI LIỆU THAM KHẢO:

1. <https://www.ppj.gov.my/storage/putrajaya07/489/489.pdf>
2. <https://thechinaguys.com/china-smart-cities-development/>
3. https://smarnet.niua.org/sites/default/files/resources/making_a_city_smart_mar2021.pdf
4. <https://www.malaysia.gov.my/portal/content/30947>
5. Nguyễn Tất Thắng: "Chất lượng môi trường không khí trong đô thị - Góc nhìn từ thiết chế xã hội và văn hóa đô thị tại Việt Nam". Tạp chí Kiến trúc - Hội KTS Việt Nam, số 02/2020
6. Nguyễn Tất Thắng: "Văn hóa kiến trúc bản địa kết hợp với công nghệ 4.0 - Cuộc cách mạng hóa Kiến trúc theo xu hướng bền vững". Tạp chí Xây dựng - Bộ Xây dựng, số 09/2021.